

Мавод барои дафтари вохӯрии «Ҳаёт ва хизмат»

6–12 СЕНТЯБР

ГАНЧҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 5 МҶО 33, 34

**«Зери дастони ҷовидонаи Яхува
паноҳ ёбед»**

it «Ешурун»

«Ешурун» ин унвони фахрии Исроил мебошад. Дар Септуагинтаи юнонӣ он ҳамчун «дӯстдошта» тарҷума шудааст, то ки фикри меҳрубониву пайвастагӣ ифода карда шавад. Номи «Ешурун» бояд ба исроилиён ёдрас мекард, ки онҳо бо Яхува аҳд баста буданд ва вазифадоранд, ки аз рӯи инсоф ва одилона амал кунанд (5Мс 33:5, 26; Иш 44:2). Дар китоби 5 Мӯсо 32:15 ин ном ба маънои баръакс истифода шудааст. Исроилиён ба ҷойи он ки мувофиқи номи «Ешурун» зиндагӣ кунанд, яқравона Офаринандаи худро тарк намуда аз Худои Наҷоти худ рӯ гардонданд.

w11 15.10 саҳ. 22, сарх. 18

Ба Яхува — «Худои ҳар тасалло» такя кунед

¹⁸ Бо суҳанони таъсирбахшу дилгармкунанда Мӯсо халқи Исроилро боварӣ бахшида гуфт: «Худои азали паноҳгоҳ аст» (Такр. Ш. 33:27). Баъдтар Самуил-пайғамбар ба исроилиён гуфт: «Аз пайравии Худованд дур нашавед, балки бо тамоми дили худ Худовандро ибодат намоед... Худованд ба хотири исми бузурги Ӯ қавми Ӯро тарк нахоҳад кард» (1 Подш. 12:20–22). То он вақте ки мо дар ибодати ҳақиқӣ ба Яхува содиқона хизмат мекунем, Ӯ моро ҳеҷ гоҳ тарк нахоҳад кард. Ӯ ҳамеша кӯмакero, ки ба мо лозим аст, мерасонад.

w11 15.9 саҳ. 21, сарх. 16

Бо истодагарӣ бидавед

¹⁶ Мисли Иброҳим, Мӯсо низ иҷрошавии ваъдаи Худоро дар ҳаёташ надид. Вақте ки

исроилиён дар остонаи Замини ваъдашуда буданд, Худо ба Мӯсо гуфт: «Ту аз дур ин заминро хоҳӣ дид, вале ба он ҷо, ба замине ки Ман ба банӣ-Исроил медиҳам, дохил нахоҳӣ шуд». Аз он сабаб чунин шуд, ки чанде пеш ӯ ва Ӯорун аз якравии халқ ба ғазаб омада «андаруни банӣ-Исроил, назди обҳои Мерибо» Худоро ҷалол надоданд (Такр. Ш. 32:51, 52). Оё Мӯсо ба рӯҳияи манфӣ дода шуд ё хафа гашт? Не. Ӯ халқро баракат дод ва суҳанонашро ин тавр ба охир расонд: «Хушо ту, эй Исроил! Кист монанди ту, эй қавме ки наҷотбахши ту Худованд аст, ки Ӯ сипари ниғаҳбони ту ва шамшери ҷалолӣ туст!» (Такр. Ш. 33:29).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

it «Мӯсо»

Мӯсо дар синни 120 солагиаш вафот кард. Пеш аз маргаш ӯ хеле бақувват буд ва дар ин бора Китоби Муқаддас чунин мегӯяд: «Чашмонаш хира ва қувваташ тамои нашуда буд». Мӯсоро Яхува гӯр кард ва ҷойи қабраш номаълум монд (5Мс 34:5–7). Эҳтимол, Яхува барои он қабри Мӯсоро пинҳон кард, ки исроилиён ба доми ибодати дурӯғ наафтанд ва онро ба ҷойи муқаддас табдил надиҳанд. Аз афташ, Шайтон ҷасади Мӯсоро маҳз барои ин мақсад истифода бурдан меҳост. Яхудо, ки шогирд ва бародари ҳамхуни Исо буд, чунин навишт: «Микоили сарвари фариштагон, вақте бо Иблис дар бораи ҷасади Мӯсо баҳс менамуд, чуръат накард, ки бо суҳанони бад ӯро маҳкум кунад, балки фақат чунин гуфт: “Бигзор Яхува туро ҳукм кунад”» (Яҳ 9). Исроилиён пеш аз он ки зери роҳбарии Юшаъ аз Ӯрдун гузашта ба замини Канъон дароянд, барои Мӯсо 30 рӯз мотам гирифтанд (5Мс 34:8).

13–19 СЕНТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАӢ 1, 2

«Чӣ тавр дар роҳи худ муваффақ гардем?»

w13 15.1 саҳ. 4, сарх. 7

Далер бошед, Яҳува бо шумост!

⁷ Барои доштани далерие, ки ҳангоми иҷро кардани иродаи Худо лозим аст, мо бояд Каломи Ӯро омӯзем ва чизҳои фаҳмидаамонро ба кор барем. Маҳз ҳаминро Яҳува ба Ӯхушаъ, ки баъди Мусо халқи Исроилро роҳнамоӣ менамуд, фармуд: «Қавӣ ва далер бош, то ки бо риояти дурусти тамоми шариате ки Мусо, бандаи Ман, ба ту амр фармудааст, амал намой... Бигзор ин китоби шариат аз даҳони ту дур нашавад, ва онро ту рӯзу шаб биомӯз, то бо риояти ҳар он чӣ дар он навишта шудааст, амал намой, зеро ки он гоҳ дар роҳҳои худ комёб гардида, муваффақият ба даст хоҳӣ овард» (Еҳ. 1:7, 8). Ӯхушаъ ба ин насиҳат гӯш дод ва ӯ «дар роҳҳои худ комёб гардид». Агар мо низ чунин кунем, он гоҳ далерии бештар ба даст меорем ва дар хизмати Худо муваффақ мешавем.

w13 15.1 саҳ. 7, сарх. 20

Далер бошед, Яҳува бо шумост!

²⁰ Дар ин дунёи шарир ва пур аз ғаму ташвиш иҷро кардани иродаи Худо осон нест. Лекин нигоҳ накарда ба ин мо танҳо нестем. Худо бо мост. Ҳамчунин Писари Ӯ — Сарвари ҷамъомади масеҳӣ моро дастгирӣ мекунад. Илова бар ин, мо дар саросари ҷаҳон зиёда аз 7 000 000 бародару хоҳарон дорем. Пас, биёед ҳамроҳи онҳо имон зоҳир кунем ва дар кори мавъизаи хушхабар иштирок намоем. Дар ин кор ба мо матни солона барои соли 2013 кӯмак мекунад: «Қавӣ ва далер бош... Худованд Худои ту бо туст» (Еҳ. 1:9).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w17.09 саҳ. 29, сарх. 7

«Далер бош ва амал намоем»

⁷ Роҳоб ҳам зани далер буд. Вақте ки ҷосусони исроилӣ ба хонаи ӯ, ки дар Ерихӯ буд, омаданд, Роҳоб метавонист, ки тарсида ба онҳо ёрдам накунад. Аммо ӯ ба Яҳува тақия карда далерона ду марди исроилиро дар хонааш пинҳон кард ва ба онҳо ёрдам расонд, ки аз шаҳр баромада раванд (Еҳ. 2:4, 5, 9, 12–16). Роҳоб боварӣ дошт, ки Яҳува Худои ҳақиқӣ аст ва замини онҳоро ба исроилиён медиҳад. Барои ҳамин ӯ ба одамтарсӣ дода нашуд. Вай ҳатто аз подшоҳи Ерихӯ ва одамонаш натарсид. Роҳоб далерона амал карда худааш ва оилаашро наҷот дод (Еҳ. 6:22, 23).

20–26 СЕНТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАӢ 3–5

«Яҳува онҳоеро, ки бо имон амал мекунанд, баракат медиҳад»

it «Урдун»

Дар тарафи ҷанубии баҳри Ҷалил чуқурии Урдун одатан аз 1 то 3 метр ва бараҷаш бошад, аз 27 то 30 метрро ташкил медиҳад. Вале дар фасли баҳор обҳои Урдун аз соҳил мебароянд ва он боз ҳам чуқуртару васеътар мегардад (Юш 3:15). Барои исроилиён, ки дар байнашон бисёр занону кӯдакон буданд, дар чунин фасли сол аз дарёи Урдун гузаштан бехатар набуд. Хусусан дар назди Ерихӯ, чунки дар он ҷо ҷараёни об чунон сахт аст, ки ҳатто дар рӯзҳои мо ҳаёти бисёриҳоро бурдааст. Ба ин нигоҳ накарда, Яҳува ба таври муъҷиза обҳои онро боз дошт ва исроилиён дар хушкӣ гузаштанд (Юш 3:14–17). Баъди садсолаҳо Яҳува чунин муъҷизаро барои Илёс, ки Элишоъ ҳамроҳаш буд ва сипас барои худи Элишоъ нишон дод (4Пш 2:7, 8, 13, 14).

w13 15.9 сах. 16, сарх. 17

Бигзор ёдраскуниҳои Яхува хурсандии дили ту бошанд

¹⁷ Чӣ тавр бо имон амал карда, мо эътимо-ди худро ба Яхува қавӣ мегардонем? Биёед нақли ба замини ваъдашуда ворид шудани исроилиёнро, ки дар Китоби Муқаддас зикр шудааст, дида бароем. Мувофиқи амри Яхува коҳиноне, ки сандуқи аҳдро мебардоштанд, бояд ба дарёи Ўрдун мебароманд. Вале ҳангоми ба дарё наздик шудан исроилиён диданд, ки он аз сабаби боришоти баҳорӣ аз соҳилҳои худ баромада, башаст равона аст. Инро дида, онҳо бояд чӣ кор мекарданд? Магар онҳо дар соҳили дарё ўрдугоҳ бар-по карда, ҳафтаҳо ё аз ин ҳам зиёдтар дар интизори паст шудани оби дарё менишас-танд? Не, онҳо мувофиқи дастуроти Яхува амал намуда, пурра ба Ў таваккал кардани худро нишон доданд. Натиҷаи ин чӣ гуна буд? Дар Китоби Муқаддас мо меҳонем: «Ҳамин ки... пойҳои коҳинони бардорандаи сандуқ ба канори об ғутид... обҳое ки аз боло фуруд меомад... бозистод... Ва коҳинони бардоран-даи сандуқи аҳди Худованд андаруни Ўрдун дар хушкӣ маҳкам меистоданд... то даме ки аз Ўрдун убур кардани тамоми халқ анҷом ёфт» (Еҳ. 3:12–17). Тасаввур кунед, ки то чӣ андо-за баваҷдоварда буд дидани он ки обҳои дарё бозистоданд! Дар ҳақиқат, имони исроилиён ба Яхува қавӣ гашт, зеро онҳо ба дастуроти Ў таваккал карданд.

w13 15.9 сах. 16, сарх. 18

Бигзор ёдраскуниҳои Яхува хурсандии дили ту бошанд

¹⁸ Дуруст аст, ки Яхува имрӯз барои хал-қи худ чунин мӯъҷизаҳо намекунад, вале Ў ҳамоно аз рӯи имон амал кардани ходимо-нашро баракат медиҳад. Ба туфайли қувваи фаъоли Худо онҳо дар саросари дунё ха-бари Салтанатро мавъиза мекунанд. Шоҳиди барҷастаи Худо, Исои Масеҳи эҳёшуда, шо-

гирдони худро дилпур сохт, ки онҳоро дар ин кори муҳим дастгирӣ хоҳад кард: «Биравед ва ҳамаи халқҳоро шогирд созед... Ман ҳар-рӯза то охирзамон бо шумо ҳастам» (Мат. 28:19, 20). Бисёр Шоҳидони Яхува, ки шояд аз ҳамсӯҳбат шудан бо ношиносон шарм ме-доранд ё ба ин чуръат намекунанд, тасдиқ карда метавонанд, ки чӣ тавр рӯҳулқудси Ху-до ба онҳо часорат мебахшад. (**Забур 118:46 ва 2 Қўринтиён 4:7-ро бихонед.**)

Чустуҷӯи ганҷҳои Калом

w04 1.12 сах. 9, сарх. 2

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Юшаъ

5:14, 15 — «Пешвои лашкари Яхува» кист?

Пешвое, ки ҳангоми забт кардани Замини ваъдашуда барои дастгирии Юшаъ омад, бе-шубҳа «Калом», яъне Исои Масеҳ, пеш аз ба замин омаданааш буд (Юҳанно 1:1; До-ниёл 10:13). Донистани он ки Исои Масеҳи ҷалолёфта имрӯз низ халқи Худоро дар ҷанги рӯҳонӣ дастгирӣ мекунад, хеле рӯҳбаландку-нанда аст.

27 СЕНТЯБР — 3 ОКТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЪ 6, 7

«Аз пайи чизҳои беҳуда нашавед»

w10 15.4 сах. 5, сарх. 5

Чашмонатонро аз дидани чизҳои ношоам нигоҳ доред!

⁵ Чанд садсола пас, исроилие бо номи Охон баъзе чизҳои аз забти Ерихӯ ба даст омада-ро дид ва онҳоро дуздид. Худо амр дода буд, ки исроилиён дар он шаҳр ғайр аз чизҳое, ки бояд ба хазинаи Яхува супорида мешуданд, ҳама чизҳои дигарро nobуд кунанд. Ба онҳо огоҳӣ дода шуда буд, ки аз чизҳое, ки бояд nobуд карда мешуданд, дур шаванд, то мабо-до дар онҳо хоҳиши гирифтани чизе пайдо нашавад. Вақте ки Охон ба ин амр беитоа-тӣ кард, исроилиён назди шаҳри Ой мағлуб

шуданд ва баъзеи онҳо ҳалок гаштанд. Охон ба дуздияш иқрор нашуд, то даме ки Яхува онро ошкор накард. «Вақте ки [ман баъзе чизҳоро]... дидам,— гуфт Охон,— онҳоро тамаъ намуда, гирифтам». Ҳаваси чашмон ба он оварда расонд, ки ӯ ҳамроҳи ҳамаи чизҳои доштааш нобуд карда шуд (Еҳ. 6:17, 18; 7:1–26). Охон хост, ки чизҳои манъкардашударо ба даст орад.

w97 15.8 саҳ. 28, сарх. 2

Чаро дар бораи чизҳои бад хабар додан лозим аст?

Дар бораи гуноҳ хабар додан боз барои он муҳим аст, ки ин барои пок нигоҳ доштани ҷамоат кумак мерасонад. Яхува Худои пок ва муқаддас аст. Ӯ аз парастандагони худ талаб мекунад, ки рӯҳан ва ахлоқан пок бошанд. Китоби Муқаддас моро даъват мекунад: «Чун фарзандони итоаткор бошед ва аз пайи хоҳишхое, ки пештар, дар вақти нодониятон, доштед, наравед, балки, чун Даъватгари Покатон дар тамоми рафтори худ поку муқаддас бошед, чунки навишта шудааст: “Пок бошед, зеро ман пок ҳастам”» (1 Петрус 1:14–16). Агар шахсеро, ки гуноҳ карда ба корҳои нопок даст мезанад, ислоҳ ё хориҷ накунад, ӯ метавонад тамоми ҷамоатро бадном кунад ва аз илтифоти Яхува маҳрум созад.

w10 15.4 саҳ. 5, сарх. 8

Чашмонатонро аз дидани чизҳои ношоям нигоҳ доред!

⁸ Масеҳиёни ҳақиқӣ аз ҳавасҳои чашм ва хоҳишҳои ҷисм эмин нестанд. Аз ин рӯ, Каломи Худо моро бармеангезад, ки нисбати ба ҷи нигаристану чиро хоستان худдорӣ зоҳир намоем (1 Қўр. 9:25, 27; 1 Юҳанно 2:15–17-ро бихонед). Айюби одил хуб мефаҳмид, ки байни он чи ки мо мебинем ва он чи ки мо мехоҳем алоқамандии зич вучуд дорад. Ӯ гуфт: «Бо чашмони худ аҳд бастаам, ки ба

дӯшиза назар наандозам» (Айюб 31:1). Айюб на танҳо қарор дод, ки ба зан ба таври ношоиста даст намерасонад, ӯ ҳатто фикри инро ба сараш роҳ наметод. Исо таъкид намуд, ки мо бояд ақли худро аз фикрҳои бадахлоқона пок нигоҳ дорем. Ӯ гуфт: «Ҳар кӣ ба зане бо чашми шахватомез нигоҳ кунад, дар дили худ бо вай зино карда бошад» (Мат. 5:28).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w15 15.11 саҳ. 13, сарх. 2, 3

Саволҳои хонандагон

Дар замонҳои қадим барои забт кардани шаҳрҳои мустаҳкам ҳисордор одатан онро муҳосира мекарданд. Нигоҳ накарда ба он ки муҳосира ҷӣ қадар давом мекард, забткунандагон тамоми чизҳои қиматбаҳои шаҳр, аз он ҷумла хӯроки боқимондаро ғорат мекарданд. Барои ҳамин бостоншиносон аз вайронаи он шаҳрҳои Фаластин, ки муҳосира шуда буданд, қариб ки ҳеҷ озуқа ё хӯрокворӣ намеёфтанд. Лекин аз харобаҳои шаҳри Ерихӯ бостоншиносон захираи бойи хӯроквориро ёфтанд. Як маҷаллаи бостоншиносӣ дар ин хусус чунин мегӯяд: «Дар байни харобаҳо ба ғайр аз зарфҳои гилин ғаллаи бисёр ёфт шуд... Ёфтани чунин миқдори зиёди ғалла як чизи дар ҳақиқат аҷоиб аст» (Biblical Archaeology Review).

Китоби Муқаддас мегӯяд, ки дар вақти забти Ерихӯ исроилиён аз шаҳр ягон хел хӯрокворӣ нагирифтанд, чунки инро Яхува ба онҳо фармуда буд (Еҳ. 6:16, 17). Исроилиён ба шаҳр дар фасли баҳор, дарҳол пас аз дараи ғалла, ҳамла карданд. Он вақт дар шаҳр ғаллаи бисёрро захира карда буданд (Еҳ. 3:15–17; 5:10). Дар Ерихӯ баъди муҳосираи ғаллаи бисёр боқӣ монда буд, зеро мувофиқи Китоби Муқаддас шаҳр дар муддати кӯтоҳ забт шуда буд.

ГАНЦҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЪ 8, 9

«Мо аз воқеае, ки бо ҷибъуниён рӯй дод, чӣ дарс мегирем?»

ту сах. 48, сарх. 1–3

Ҷибъуниёни зирак

АКНУН бисёре аз шахрҳои Канъон барои ҷанг бо Исроил тайёранд. Онҳо фикр меку-
нанд, ки ғолиб хоҳанд шуд. Вале сокинони
яке аз шахрҳои наздик — Ҷибъун, чунин
фикр намекунанд. Онҳо боварӣ доранд, ки ба
исроилиён Худо ёрӣ медиҳад ва аз ин рӯ
намехоҳанд, ки бар зидди Худо бароянд. Ме-
донӣ, ки ҷибъуниён чӣ кор мекунанд?

Онҳо худро сокинони як мамлакати дур во-
намуд мекунанд. Чанд нафари онҳо либоси
фарсуда ва кафшҳои кӯҳнаи ямоқӣ пӯшида,
хӯрчинҳои фарсударо ба харҳо бор меку-
нанд ва нони хушкӯ пӯпанакзада бо худ
мегиранд. Баъд ба назди Ҳушаъ омада, ме-
гӯянд: «Мо аз мамлакати дурдасте омадаем,
чунки дар бораи Худои азими шумо Яхува
шундаем ва овозаи Ҳама қорхое, ки Ё барои
шумо дар Миср қард, ба гӯшамон расидааст.
Бинобар ин, сарваронамон ба мо гуфтанд,
ки тӯша барои роҳ гирифта, ба сафар баро-
ем ва инак пеши ту омадаем, ки бирасонем:
“Мо бандагони шумо ҳастем. Қавл диҳед, ки
бо мо намеҷангед”. Бубинед, ки чӣ тавр аз
роҳи дуру дароз либосҳои мо фарсуда ва
нонҳои мо хушк шудаанд».

Ҳушаъ ва сарварони дигар ба ҷибъуниён
бовар мекунанд ва қавл медиҳанд, ки бар
зидди онҳо нахоҳанд ҷангид. Аммо баъд аз
се рӯз хабардор мешаванд, ки ҷибъуниён ас-
лан дар наздикии онҳо зиндагӣ мекунанд.

w11 15.11 сах. 8, сарх. 14

«Ба хиради худ така наkun»

¹⁴ Ба Ҳамаи мо чун одамони нокомил, ҳатто
ба пирони ботачрибаи ҷамъомад зарур аст,

ки Ҳангоми қабули қарорҳо аввал ҳидояти
Яхуваро ҷӯё шавем. Биёед рафтори Ҳушаъ
Ибни Нун ва пирони Исроилро дида бароем.
Вақте ки ҷибъуниёни зирак ба назди Ҳушаъ
ва пирони Исроил омаданд, онҳо либосҳои
камбағалонаро дар бар қарданд ва дар асл
кӣ будани худро пинҳон намуда, гуфтанд, ки
аз ҷои дур омадаанд. Бе маслиҳати Яхува
Ҳушаъ ва дигарон саросема шуда бо ҷибъу-
ниён аҳди сулҳ бастанд. Ин рост аст, ки
Яхува аҳди басташударо рад накард. Лекин
Ё роҳ дод, ки ин воқеа дар Китоби Муқаддас
навишта шавад, то мо донем, ки Ҳушаъ ва
пирон барои қабули қарор аз Худо масли-
ҳат напурсиданд. Мо бояд Ҳама вақт пеш аз
қабули қарор ҳидояти Яхуваро ҷӯё бошем
(Еҳ. 9:3–6, 14, 15).

w04 15.10 сах. 18, сарх. 14

«Саросари ин заминро давр зан»

¹⁴ Он намоёндагон гуфтанд: «Фуломонат аз
замини хеле дурдаст ба хотири номи Худоят
Яхува омадаанд» (Юшаъ 9:3–9). Аз афташ
сару либос ва ноне, ки бо худ доштанд,
ҳақ будани суханони онҳоро тасдиқ мекард.
Вале, дар асл онҳо аз Ҷибъун буданд, ки тақ-
рибан 30 километр аз Ҷилчол дур буд. Юшаъ
ва сардорони ҷамъоат ба гапи онҳо бовар
карда бо Ҷибъун ва шахрҳои дар наздикии
он ҷойгирбуда аҳд бастанд. Чаро ҷибъу-
ниён ба чунин зиракӣ даст заданд? Магар
танҳо барои он ки нобуд шудан намехос-
танд? Не. Онҳо илтифоти Худои исроилиёно
ба даст овардан мехостанд. Бо иҷозати
Яхува ба ҷибъуниён супориш дода шуд, ки
«барои мардум ва қурбонгоҳи Яхува... ҳезум
шикананд ва об кашонанд» (Юшаъ 9:11–27).
Ҷибъуниён барои хизмати Яхува ба Ҳама қор
тайёр буданд ва фурутанона иҷро намудани
ин қорхоро давом медоданд. Баъзеи онҳо аз
афташ дар байни хизматгузорони ибодатгоҳ
буданд, ки аз асирии Бобил баргашта дар
барқарор намудани ибодатгоҳ ёрдам доданд

(Эзро 2:1, 2, 43–54; 8:20). Мо низ метавонем мисли онҳо амал намуда бо Худо сулхро нигоҳ дорем ва бо омодагӣ ҳар кореро, ки дар хизмати ӯ ба мо супорида мешавад, иҷро намоем.

Қустуҷӯи ганҷҳои Калом

it «Ба дор овехтан»

Мувофиқи қонуне, ки Яҳува ба исроилиён дода буд, баъзе ҷинойткоронро пас аз марг ба дор меовехтанд ва ин «лаънат аз тарафи Худо» ҳисоб меёфт. Ин барои халқ намунаи огоҳкунанда буд. Ҷасади ӯро бояд пеш аз нишастани офтоб аз дор гирифта гӯр мекарданд. Агар ӯ тамоми шаб дар дор меистод, он гоҳ замин, ки Яҳува ба исроилиён дода буд, нопок мегашт (5Мс 21:22, 23). Дар Исроил ҳатто агар шахси ба қатл расонидашуда исроилии набошад ҳам, аз рӯи ин амр амал менамуданд (Юш 8:29; 10:26, 27).

11–17 ОКТАБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЪ 10, 11

«Яҳува барои халқи худ мубориза мебарад»

it «Адӯнӣ-Содақ»

Адӯнӣ-Содақ подшоҳ буд. Вақте исроилиён Замини ваъдашударо забт карданд, ӯ дар Ерусалим ҳукмронӣ мекард. Ин подшоҳ бо дигар подшоҳони на он қадар бузург (ки дар тарафи ғарбии Урдун ҳукмронӣ мекарданд) ҳамроҳ шуд, то ки пеши роҳи Юшаи писари Нунро гирад (Юш 9:1–3). Аммо ҳиввиён, ки дар Ҷибъун зиндагӣ мекарданд, бо Юшаъ сулҳ бастанд. Он гоҳ Адӯнӣ-Содақ қарор кард, ки ба Ҷибъун ҳамла меорад, то ки дигар ҳеҷ кас ба тарафи душман нагузарад. Барои ин, ӯ лашкарашро бо лашкари боз чор подшоҳи амӯрӣ муттаҳид сохта Ҷибъунро муҳосира намуд ва бар зидди он ҷангид. Баъд аз он ки Юшаъ ба таври ҳайратовар ҷибъӯ-

ниёро наҷот дода қувваҳои муттаҳидшударо шикаст дод, панҷ подшоҳ ба Маққедо гурехта дар ғор пинҳон шуданд, ки он барояшон дом гашт. Юшаъ дар пеши чашми лашкаронаш Адӯнӣ-Содақ ва чор подшоҳи дигарро кушт ва ҷасади онҳоро дар сутун овехт. Сипас ҷасади ин подшоҳонро гашта ба ин ғор партофтанд. Ҳамин тавр он ғор қабри онҳо шуд (Юш 10:1–27).

it «Жола»

Аз тарафи Яҳува истифода мешуд. Жола яке аз офатҳост, ки Яҳува баъзан барои иҷрои суханонаш ва нишон додани қудрати бузургаш истифода мебард (36 148:1, 8; Иш 30:30). Якум мисоле, ки дар Китоби Муқаддас омадааст, ин балои ҳафтуме мебошад, ки Худо ба сари Мисри қадим фурӯ рехт. Он вақт жолаи харобкунанда растаниҳоро нобуд кард, дарахтонро шикаст, одамон ва ҳайвонҳои дар саҳро бударо кушт, вале ба исроилиёне, ки дар Ҷўшан буданд, осебе нарасонд (2Мс 9:18–26; 36 78:47, 48; 105:32, 33). Баъдтар чунин ҳолат дар Замини ваъдашуда рӯй дод. Исроилиён бо роҳбарии Юшаи писари Нун ба ёрдами ҷибъуниён омаданд, ки панҷ подшоҳи амӯрӣ муттаҳид шуда бар зидди онҳо ҷангидан меҳостанд. Он вақт Яҳува ба сари амӯриён жоласангҳои бузургро фурӯ рехт. Дар натиҷа, онҳое, ки аз жоласангҳо мурданд, назар ба онҳое, ки аз дами шамшери исроилиён мурданд, бештар буданд (Юш 10:3–7, 11).

w04 1.12 саҳ. 11, сарх. 1

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Юшаъ

10:13 — Чӣ тавр ин муъҷиза имконпазир буд? Магар барои Яҳува, Офаринандаи заминро осмон, чизи мушките ҳаст? (1Мўсо 18:14). Агар Яҳува лозим шуморад, ҳаракати заминро чунон идора карда метавонад, ки ба назар гӯё офтоб ва моҳтоб дар ҷойи худ меистанд. Ӯ ҳамчунин метавонад ба ҳаракати замин ва моҳ даҳолат накарда, нури офтоб

ва мохро чунон шикаст диҳад, то ки равшанин ин ду сайёра дурахшиданро давом диҳад. Ба ҳар ҳол, дар Китоби Муқаддас гуфта шудааст, ки «на пеш аз он ва на баъд аз он чунин рӯзе набуд» (Юшаъ 10:14).

Чустуҷӯи ганҷҳои Калом

w09 15.3 саҳ. 32, сарх. 5

Саволҳои хонандагон

Албатта баъзе китобҳо дар Китоби Муқаддас ёдрас шудаанд ва дар вақташ бисёриҳо ба он муроҷиат мекарданд, вале ин маънои онро надорад, ки он китобҳо илҳомбахшидашуда мебошанд. Яхува ҳамаи дастнависҳоеро, ки «каломи Худо»-ро дар бар мегиранд, нигоҳ дошт ва он «то абад менамояд» (Иш. 40:8). Бале, 66 китобе, ки бо хости Яхува дар Китоби Муқаддас қой дода шудаанду мо дар даст дорем, маҳз он маълумоте мебошад, ки барои «дар ҳама кор моҳир гашта, аз уҳдаи ҳар кори нек ба хубӣ» баромадан ба мо кумак мерасонад (2 Тим. 3:16, 17).

18–24 ОКТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЪ 12–14

«Бо тамоми дил ба Яхува гӯш диҳед»

w04 1.12 саҳ. 12, сарх. 2

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Юшаъ

14:10–13 — Ҳарчанд Колеб 85 сола буд, ӯ хоҳиш мекунад, ки ба вай супориши душвор, яъне аз Ҳебрӯн рондани халқҳои бегонаро боварӣ кунанд. Дар он ҷо аноқиён, ки бузургҷусса буданд, зиндагӣ мекарданд. Бо кумаки Яхува ин ҷанговари бомаҳорат ғолибиятро ба даст овард ва Ҳебрӯн яке аз шаҳрҳои гурезгоҳ гашт (Юшаъ 15:13–19; 21:11–13). Мисоли Колеб нишон медиҳад, ки мо набояд аз супоришҳои душворе, ки ташкилоти Яхува ба мо медиҳад, тарсем.

w06 1.10 саҳ. 18, сарх. 11

Онҳое, ки ба воситаи имон ва худотарсӣ далерӣ пайдо карданд

11 Чунин имон доим инкишоф меёбад. Вақте мо дар роҳи ҳақиқат бошем, баракатҳоро «чашем», ҷавоби дуоҳоямонро «бинем» ва ҳамчунин шоҳиди он шавем, ки чӣ хел Яхува бо дигар роҳҳо ҳаёти моро роҳнамоӣ мекунад, имонамон қавитар мегардад (Забур 34:8; 1 Юҳанно 5:14, 15). Бешубҳа, вақте Юшаъ ва Колеб некиҳои Яхуваро دیدанд, имонашон боз ҳам мустаҳкам гардид (Юшаъ 23:14). Масалан, чи хеле ки Яхува ваъда дода буд, онҳо баъди 40 соли дар биёбон роҳгум задан, наҷот ёфтанд (4 Мӯсо 14:27–30; 32:11, 12). Дар шаш соли забт намудани Канъон ғаълона иштирок намуданд. Юшаъ ва Колеб умри дароз دیدанд, саломатии хуб доштанд ва ҳатто соҳиби мулки худ гаштанд. Дар ҳақиқат, Яхува онҳоро, ки ба ӯ содиқона ва далерона хизмат мекунанд, саховатмандона баракат медиҳад (Юшаъ 14:6, 9–14; 19:49, 50; 24:29).

Чустуҷӯи ганҷҳои Калом

it «Ҷабал»

Яхува «замини ҷабалиён»-ро дар қатори қойҳое номбар кард, ки Исроил дар рӯзҳои Юшаъ бояд онро забт менамуд (Юш 13:1–5). Ба ақидаи мунаққидон ин аз рӯи мантиқ нест, чунки шаҳри Ҷабал хеле дур буда дар тарафи шимолии Исроил қойгир буд (тақрибан 100 км ба тарафи шимолии Дон) ва эҳтимол умуман ба мулки исроилиён дохил нашуд. Баъзе олимони тахмин мекунанд, ки дар ин оят матни ибрий иваз шудааст ва пештар дар он суханони «замине, ки ба Лубнон пайваستاаст» ё «то сарҳади замини ҷабалиён» навишта шуда буданд. Аммо бояд гуфт, ки ваъдаҳои Яхува, ки дар Юшаъ 13:2–7 навишта шудаанд, *шартӣ* буданд. Эҳтимол, Исроил аз сабаби беитоатиаш Ҷабалро ҳеч

гоҳ забт карда натавонист. (Бо Юш 23:12, 13 муқоиса кунед.)

25–31 ОКТАБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЪ 15–17

«Мероси пурбаҳои худро ҳимоя кунед»

it «Ҳебрӯн»

Исроилиён забт карданро давом дода ба чануби Канъон равона шуданд ва сокинони Ҳебрӯнро ҳамроҳи шоҳашон (аз афташ меросхӯри Хӯҳомро) несту нобуд карданд (Юш 10:36, 37). Онҳо зери роҳбарии Юшаи писари Нун қувваҳои асосии канъониёро шикаст доданд, лекин аз афташ дар минтақаҳои забткардаашон дарҳол посбонгоҳи худро намонданд. Эҳтимол, вақте исроилиён дар дигар ҷойҳо ҷанг мекарданд, аноқиён ба Ҳебрӯн баргаштанд. Барои ҳамин ба Колеб (яъне ба писарони Яҳудо зери сардории Колеб) лозим омад, ки аз нав ин шаҳро аз онҳо гиранд (Юш 11:21–23; 14:12–15; 15:13, 14; Дв 1:10). Ҳебрӯн, ки дар аввал ба Колеб аз сибти Яҳудо тааллуқ дошт, дар натиҷа ба шаҳри гурезгоҳи муқаддас табдил ёфт. Он ҳамчунин чун шаҳри коҳинон хизмат мекард. Аммо «саҳрои гирди шаҳр [Ҳебрӯн]» бо маҳалҳои тобеш мулки меросии Колеб ҳисоб меёфтанд (Юш 14:13, 14; 20:7; 21:9–13).

it «Меҳнати маҷбурӣ»

«Мас» ин боз як калимаи ибрии мебошад, ки чун «меҳнати маҷбурӣ» тарҷума шудааст. Аз афташ, чунин меҳнат дар замонҳои навишта шудани Китои Муқаддас хеле паҳншуда буд. Аксар вақт, халқҳои забт карда шударо ғулом мекарданд (5Мс 20:11; Юш 16:10; 17:13; Эс 10:1; Иш 31:8; Нлх 1:1). Вақте исроилиён дар Миср фармонбардор буданд, онҳо шаҳрҳои Футим ва Раамсисро, ки дорои фиръавн дар он ҷо захира мешуд, сохтанд. Ба ин меҳнати вазнин онҳоро

назоратчиёни Миср маҷбур мекарданд, ки бо онҳо бераҳмона муносибат менамуданд (2Мс 1:11–14). Баъдтар вақте ки исроилиён ба Замини ваъдашуда даромаданд, ба ҷойи он ки мувофиқи дастури Яҳува амал намуда тамоми канъониёро пеш карда несту нобуд созанд, онҳоро ба меҳнати вазнин маҷбур карданд. Дар натиҷа, ин барои онҳо дом шуд ва онҳо худоёни дурӯғро парастид мекардагӣ шуданд (Юш 16:10; Дв 1:28; 2:3, 11, 12). Шоҳ Сулаймон насли он канъониён, яъне амӯриён, ҳиттиён, фариззиён ва ҳиввиёну ябусиёро ғулом карда кор мефармуд (3Пш 9:20, 21).

it «Канъон»

Ҳарчанд баъди забт кардани замин бисёр канъониён зинда монданд ва ба исроилиён итоат кардан намехостанд, гуфтан мумкин буд, ки «Яҳува ба исроилиён тамоми заминеро, ки ба бобоёнашон ваъда дода буд, дод, ба онҳо аз ҳама тараф оромӣ бахшид» ва «ҳеҷ як сухан аз ҳама ваъдаҳои Яҳува, ки ба хонадони Исроил дода буд, барбод наraft — ҳамаашон як ба як иҷро шуданд» (Юш 21:43–45). Ҳама халқҳои душман, ки дар ҳамсоягии исроилиён зиндагӣ мекарданд, аз онҳо метарсиданд ва барояшон хатари ҷиддӣ ҳисоб намеёфтанд. Худо қаблан гуфта буд, ки канъониёро оҳиста-оҳиста бадар меронад, то ки замин беодам нашавад ва ҳайвонҳои ваҳшӣ дар он зиёд нагарданд (2Мс 23:29, 30; 5Мс 7:22). Рост аст, ки аслиҳаи ҷангии канъониён, аз ҷумла аробаҳои теғдор, аз аслиҳаи ҷангии исроилиён беҳтар буд. Лекин ба баъзе шаҳракҳоро забт карда натавонистани исроилиён Яҳуваро айбдор намуда гуфтан, ки ӯ ваъдаашро иҷро карда натавонист, нодуруст мебошад (Юш 17:16–18; Дв 4:13). Баръакс, чи хеле ки аз Навиштаҳои маълум аст, исроилиён аз сабаби бевафоии худ баъзан бар душман ғолиб намеоманданд (4Мс 14:44, 45; Юш 7:1–12).

Чустуҷӯи ганҷҳои Калом

W15 15.7 сах. 32

Оё шумо медонед?

Оё рост аст, ки дар Исроили қадим
чангалҳои зиёд буданд?

ДАР Китоби Муқаддас гуфта мешавад, ки баъзе ҷойҳои Замини ваъдашуда чангалзор буд ва дарахтони зиёд дошт (Еҳ. 17:15, 18; 3 Подш. 10:27). Аммо имрӯз он ҳама дарахту дарахтзор нест шудааст. Барои ҳамин баъзе одамон шубҳа доранд, ки оё дар ҳақиқат дар Исроили қадим чангалҳои зиёд мавҷуд буд ё не.

Дар як китоби таърихӣ гуфта мешавад, ки «дар Исроили қадим нисбат ба замони ҳозира чангалҳои бештар вуҷуд доштанд» (Life in Biblical Israel). Тенпаҳо аз санавбарони ерусалимӣ (*Pinus halepensis*), булутӣ ҳамешасабз (*Quercus calliprinos*) ва як навъ pistaи ёбой (*Pistacia palaestina*) пур буданд. Дар Шефило дар доманаи кӯҳҳо, байни қаторкӯҳҳои марказӣ ва соҳили баҳри Миёназамин, бисёр дарахтони ҷумиз мерӯид.

Дар китобе бо номи «Растаниҳои Китоби Муқаддас» гуфта мешавад, ки дар баъзе маҳаллҳои Исроил дар рӯзҳои мо қариб ки дарахтзор намондааст (Plants of the Bible). Сабабаш чист? Дар ин китоб гуфта мешавад, ки одамон барои ҳезум ва масолеҳи сохтмонӣ дарахтҳоро мебуриданд. Барои ниёзҳои хоҷагии қишлоқ ва чарогоҳҳои худ онҳо чангалҳоро нест кардан гирифтанд ва бо гузашти вақт аксарияти онҳо аз байн рафт.